

**STICHTING
VRIENDEN
VAN DE KERK
TE
ROZENDAAL**

Jaarprogramma 2018 – 2019

Concerten

Filosofische Kring

Deze brochure kon mede geprint worden dankzij een genereuze bijdrage
van advocatenkantoor

't Regthuys, Kerklaan 3, 6891 CL Rozendaal.

www.tregthuys.nl

Programma-overzicht 2018 - 2019

CONCERTEN

in de Kerk van Rozendaal

Zondagmiddag: 15.30 uur, na afloop 'meet and greet'

- 21 okt. 2018:** Ensemble Oostenwind: dwarsfluiten en piano
en het trio Koller, Evers en Ratajski:
met klarinet, bassethoorn en piano
- 9 dec. 2018:** Duo Saxyon: saxofoon en accordeon
- 3 febr. 2019:** Vocaal Ensemble Omnitet: zang en piano
- 7 apr. 2019:** Leids Barok Ensemble

FILOSOFISCHE KRING

In de Serre van Rozendaal

Maandagavond: 20.00 tot 22.00 uur

Thema: Sleutelen aan de grenzen van de mens

- 8 okt. 2018** Dr Pieter Lemmens
**Het transhumanistische mensbeeld en de technische
conditie van de mens.**
- 22 okt. 2018** Dr Bennie Mols
**AI en Robots, Hoe creëren we mensachtige intelligentie in
een machine?**
- 5 nov. 2018** Dr Laurens Landeweerd
**Mensverbetering: een alternatief perspectief op
biologische en technologische zelf-aanpassing.**
- 19 nov. 2018** Prof. Dr Ciano Aydin
Technologische mensverbetering en haar grenzen.
- 3 dec. 2018** Prof. Dr Eline Slagboom
Biomedische ontwikkelingen in verouderingsonderzoek.

WOORD VOORAF

Geheel volgens onze traditie organiseren wij dit jaar 4 concerten op hoog niveau en vijf avonden Filosofische Kring met een actueel thema. Dit alles om het Kerkgebouw in te zetten voor culturele doeleinden ten bate van de dorpsgemeenschap en om daardoor in staat te zijn de kerkvoogdij te steunen bij de instandhouding van het kerkgebouw. Dankzij een goede opkomst bij de concerten, een grote belangstelling voor de Filosofische Kring en de donaties door de vele Vrienden kunnen wij ook over het afgelopen jaar een gift aan de Kerkvoogdij doen. Deze gift zal worden ingezet om de uitgaven van de restauratie van het orgel te bekostigen.

De Vrienden krijgen op gezette tijden een mailing over de komende gebeurtenissen en om eventuele nadere informatie door te geven. Teneinde te besparen op de kosten van verzending blijven wij proberen deze zoveel mogelijk per email te verzenden. Een mailtje aan vrienden@dekerkvanrozendaal.nl is voldoende om U op de verzendlijst te zetten.

Wij ontmoeten U graag het komend jaar en hopen natuurlijk op nog meer Vrienden, want onze Kerk en de Serre zijn het meer dan waard aan deze programma's een plek te bieden. Aanmeldingen bij de secretaris zoals aangegeven achterin deze brochure

Wij wensen iedereen een interessant en plezierig Vriendenjaar toe,

zomer 2018, Uw Bestuur

CONCERTEN

De concerten worden op zondagmiddag gehouden in de Kerk, Kerklaan 15 te Rozendaal en beginnen om 15.30 uur. Na afloop is er een 'meet en greet' met de musici onder het genot van een drankje.

De entreprijs voor de concerten is: € 13,- per persoon, voor Vrienden € 10,-.

Gelrepas- en studentenkaarthouders € 5,-. Kinderen onder de 10 jaar gratis.

De kaarten zijn verkrijgbaar in de kerk voor aanvang van het concert.

U kunt ook reserveren via email: vrienden@dekerkvanrozendaal.nl

Zondag 21 oktober 2018, aanvang 15.30 uur

Het Ensemble Oostenwind

Dit ensemble voor gevorderde volwassen fluitisten bestaat uit dwarsfluiten, altfluiten, basfluit, piccolo en piano, soms ook cello en harp. Oostenwind speelt voornamelijk klassiek, romantisch en barokrepertoire. Maar het lichtere genre komt ook aan bod met hedendaagse, jazz- en wereldmuziek.

In 2016 won het ensemble Oostenwind de eerste prijs op het Benelux fluitconcours.

Naar aanleiding van het tienjarig bestaan maakte het ensemble een concertreis naar Rome

Website:
<http://www.demuziekmakerij.nl/ensemble-oostenwind/>

aansluitend treden als trio voor U op:

**René Koller,
Emily Evers,
Marianne Ratajski,**

klarinet en bassethoorn
klarinet
piano

Zij spelen voor U:

Sonate voor klarinet en piano opus 167, C. Saint-Saëns
5 dance prelude, W. Lutoslawski

door Emily en Marianne
door René en Marianne

Konzertstück voor klarinet, bassethoorn en piano
opus 113 of 114 , F. Mendelssohn - Bartholdy

door René, Emily en Marianne

de Rozendaalse pianiste
Marianne Ratajski

Zondag 9 december 2018, aanvang 15.30 uur

Duo Saxyon: saxofoon en accordeon

Het duo Saxyon, Ellen Zijm met accordeon en Marijke Schröer op saxofoon, heeft sinds zijn ontstaan in 2013 in korte tijd de harten van het publiek veroverd met zijn zuivere klank en afwisselend repertoire. Zij weten als geen ander de mogelijkheden van hun jonge instrumenten voor het voetlicht te brengen. Het duo staat garant voor een dynamisch optreden met mooie verhalen achter de muziek en interessante weetjes over het repertoire, de muziek of de componist. Ook schenken Marijke en Ellen aandacht aan alle mogelijkheden van hun instrumenten. Zij werken samen met componisten om zo meer repertoire voor deze vrijwel onbekende combinatie te creëren

Website: **Saxyon.com**

Zondag 4 februari 2019, aanvang 15.30 uur

Vocaal ensemble Omnitet, zang en piano

Omnitet is een veelzijdig, semi-professioneel vocaal ensemble dat muziek zingt uit alle stijlperiodes van de klassieke muziek, van werken van Vivaldi en Bach, opera's van Mozart tot het romantische lied en muziek uit de 20e eeuw.

Het ensemble bestaat uit vijf zangers en een pianist. Na een eerste warm ontvangen optreden in 2017 zal Omnitet op 3 februari 2019 opnieuw te gast zijn in de Kerk van Rozendaal.

Ook dit keer voegt de Rozendaalse pianiste Marianne Ratajski zich bij Frank Leurs achter de piano, voor een uitvoering van Spanische Liebeslieder van

Robert Schumann voor vier zangstemmen en piano à quatre mains. Spanische Liebeslieder is één van de drie zogenoemde 'Liederspiele' die Schumann schreef, een

nieuwe genre dat het midden zoekt tussen lied en opera waarmee hij het theater de salons in wilde brengen. Een mini-opera eigenlijk, ontdaan van alle decors, kostuums en intrige, maar op gedichten die samen toch een plot vormen.

In de rest van het programma wandelt Omnitet – zoals ze graag doen – door verschillende stijlperiodes van de klassieke muziek heen en komt ondermeer muziek van Mozart, Haydn, Quilter, Puccini en Bernstein langs.

Website: **Omnitet.nl**

Zondag 7 april 2019, aanvang 15.30 uur

Leids Barok Ensemble

Het leids Barok Ensemble heeft als thuisbasis de Lokhorstkerk in Leiden. Onder leiding van Roelof Balk spelen zij frisse barokmuziek van bekende en onbekende componisten – van Castruci tot J.S. Bach – van vroeg barok tot vroeg klassiek – van Menula en Biber tot Carl Stamitz en W.A. Mozart.

Zij geven binnenlandse concerten van Vlieland tot het Zeeuws Vlaamse Kloosterzande en in heel veel prachtige kerkjes daartussenin. Maar ook gaan ze op buitenlandse tournees naar Italië, Oostenrijk, Denemarken, Frankrijk, Verenigd Koninkrijk, Spanje en Portugal.

Het liefst geven zij een barokinterpretatie met barokstokken en darmsnaren.

Met tal van inspirerende barokmusici als Lucia Swarts (cello), Franc Polman (viool), Han Tol (blokfluit), Peter de Groot (altus), Nico van der Meel (tenor), Alfredo Bernardini (hobo) en nog vele anderen hebben zij samengewerkt.

Website: **hetlbe.nl**

FILOSOFISCHE KRING 2018

Thema: Sleutelen aan de grenzen van de mens

Het thema is gekozen om te onderzoeken hoe het bestaan van de mens verandert als gevolg van grote technologische veranderingen op het gebied van kunstmatige intelligentie, robotisering, biomedische of biotechnologische ontwikkelingen.

Worden wij heel veel ouder, of eventueel onsterfelijk? Wordt het menselijk ras overgenomen door superintelligente wezens en zijn wij dan gedoemd? Of kunnen wij de superintelligentie beheersen en beheren in ons eigen voordeel?

En we gaan in op de begrippen transhumanisme en posthumanisme: *“Transhumanisme is een recente vorm van speculatieve filosofie die probeert om de door de natuur gestelde grenzen van het menselijke bestaan te doorbreken.”*

en

“Posthumanisme ('na' het humanisme) is de studie, het geloof en de promotie van het idee dat de tegenwoordige menselijke vorm gelimiteerd is. De moderne mens zou volgens 'transhumanisten' 'verbeterd' of overstegen moeten worden met behulp van biotechnieken en cybernetica en zo overgaan tot het posthumanisme. Posthumanisten zijn wat de transhumanisten willen worden.”

De bijeenkomsten zijn steeds op maandagavond van 20.00 tot 22.00 uur

Deelname aan alle vijf avonden van deze cyclus: € 55.-

Houders van een studentenkaart (onder overlegging van dit document) betalen € 20.-

Deelname aan één avond € 13.-
studenten € 5.-, scholieren gratis toegang.

Opgave voor de hele cyclus door overmaking van het verschuldigde bedrag van € 55.- of € 20.- op IBAN: NL90 INGB 0688 0860 39 t.n.v. VKR te Rozendaal, onder vermelding van Uw naam en “Filosofische Kring 2018”.

S.v.p. vóór **22 september 2018 uw opgave** opsturen naar:
penningmeester Vrienden van de Kerk te Rozendaal,
Schout Leermolenstraat 7A, 6891 BD Rozendaal,
Of via e-mail naar: hein@philocon.com

Indien u één of enkele inleidingen wilt bijwonen, kunt u op de avond zelf tegen contante betaling van € 13.- aan de ingang toegang krijgen.

De inleidingen

8 oktober 2018 Dr Pieter Lemmens:

Het transhumanistische mensbeeld en de technische conditie van de mens.

Het transhumanisme steunt op het geloof van de vooruitgang. Ze is erop gericht om de menselijke conditie te verbeteren. Het accent van de transhumanist ligt evenwel vooral op technologische interventies in het individu en niet op sociaal politieke veranderingen. Door dit accent zo te leggen sluit de transhumanistische ontwikkeling naadloos aan op de huidige neoliberale tijdgeest, op het neo-darwinisme en op een instrumentalistische kijk op de mens. In deze inleiding zal hierop een kritiek worden gegeven door te laten zien dat de menselijke conditie van meet af aan een technologische en geen biologische conditie is geweest. Ook zal worden aangetoond dat alle technologische mensverbetering (enhancement) altijd en onvermijdelijk ook een mensverslechtering (disenhancement) met zich meebrengt. Dat kan zowel in individueel opzicht als in collectief opzicht zijn.

Tot slot zal worden beargumenteerd dat de ware glorie van de mens is gelegen in zijn onoverwinnelijke imperfectie!

Dr Pieter Lemmens is verbonden aan de Radboud Universiteit als medewerker van de afdeling Filosofie en Wetenschapsstudies. Hij publiceert over de interacties tussen mens, natuur en techniek.

22 oktober 2018 Dr Bennie Mols:

Hoe creëren we mensachtige intelligentie in een machine?

Al duizenden jaren dromen mensen ervan om machines te bouwen die op henzelf lijken. Met de uitvinding van computers en robots halverwege de twintigste eeuw hebben we voor het eerst machines gecreëerd die niet alleen fysieke vaardigheden overnemen van de mens, maar ook cognitieve vaardigheden. De recente doorbraken in lerende machines laten de computer veel beter het eeuwenoude bordspel Go spelen dan de menselijke wereldkampioen. Ook in de razend moeilijke kennisquiz Jeopardy is de mens geen partij meer voor de slimme computer. Maar ondanks deze indrukwekkende prestaties heeft geen enkele robot nog het intuïtieve begrip van de wereld dat een driejarig kind heeft. Dingen die voor computers en robots gemakkelijk zijn, zijn voor mensen vaak heel moeilijk. Maar andersom geldt hetzelfde: dingen die voor mensen eenvoudig zijn, zijn voor computers en robots vaak heel moeilijk. Hoe ver zijn we anno 2018 met het nabootsen van menselijke intelligentie in machines? Wat is feit en wat is

fictie? En hoe kunnen we het beste van mensen combineren met het beste van machines?

Dr Bennie Mols is filosoof, met een PhD in de fysica, schrijver en wetenschapsjournalist. Zijn interessegebieden zijn Artificial Intelligence, Robotica, het brein en Alan Turing. Hij is (mede-)auteur van Hallo Robot en Turings Tango.

**5 november 2018 Dr Laurens Landeweerd:
Mensverbetering: een alternatief perspectief op biologische en technologische zelf-aanpassing.**

De discussie rond mensverbetering blijft vaak steken op een nogal tweedimensionaal beeld van persoonlijke identiteit: een vrij rationeel handelende persoon die zich met allerhande eigenschappen kan opzadelen, als waren het producten op de schappen van de supermarkt. Hierbij wordt uit het oog verloren dat deze scheiding tussen handelende persoon en diens eigenschappen kunstmatig is. Henri Bergson (1859-1941) was een van de meest gelezen filosofen van het begin van de twintigste eeuw. Zijn ideeën over de menselijke natuur geven een belangrijke basis voor inzicht in de problematiek van persoonlijke identiteit: wij zijn immers doorheen de tijd nooit dezelfde persoon; identiteit is niet gefixeerd, en elke notie van vrijheid kan alleen begrepen worden in termen van duur en veranderlijkheid, niet in termen van een of ander cerebraal vermogen tot rationeel kiezen. Op basis van de ideeën van Henri Bergson zal ik een uiteenzetting verzorgen over een alternatief perspectief op biologische en technologische zelf-aanpassing.

Dr Laurens Landeweerd is als filosoof verbonden aan de Radboud Universiteit als medewerker van de afdeling Filosofie en Wetenschapsstudies. Zijn favoriete werkterrein is reflecteren over wetenschap en technologie. Hij was samen met Jan Bor verantwoordelijk voor de volledige revisie van het bekende Nederlandse standaardwerk “25 Eeuwen Westerse Filosofie”.

**19 nov. 2018 Prof. Dr Ciano Aydin:
Technologische mensverbetering en haar grenzen.**

Technologische ontwikkelingen lijken ons steeds beter in staat te stellen om controle uit te oefenen op ons leven. Dankzij technologieën zoals prenatale genetische modificatie, hersenimplantaten, 'smart drugs', en synthetische biologie zouden we ons lot in eigen handen kunnen nemen. Transhumanisten beloven ons een lichaam vrij van ziekte, eeuwige gelukzaligheid en zelfs een eeuwig leven. Bioconservatieven daarentegen waarschuwen voor hybrisis: voor God spelen is vragen om moeilijkheden. In deze lezing zal worden onderzocht welke opvattingen van de mens ten grondslag liggen aan ideeën omtrent zelfvorming. Verdedigd zal worden dat de notie van technologische zelfvorming kan worden gehandhaafd, echter niet in de betekenis van "zelfverbetering", maar in die van "sublimatie".

Prof. Dr Ciano Aydin is hoofd van de vakgroep Filosofie en vice-decaan van de Faculteit Behavioural, Management and Social Sciences aan de Universiteit Twente, alsook Thomas More hoogleraar Filosofie aan de TU Delft. Zijn onderzoek richt zich vooral op identiteit en (informatie)technologie.

**3 dec. 2018 Prof. Dr Eline Slagboom:
Biomedische ontwikkelingen in verouderingsonderzoek.**

In het betoog komen vragen aan de orde als: Hoe komt het dat een lang en gezond leven niet voor iedereen is weggelegd? Waarom is de ene mens versleten op zijn zestigste terwijl een ander op negentigjarige leeftijd nog kan fietsen? Waardoor wordt de verouderingssnelheid beïnvloed? Welke mechanismen spelen hierbij een rol?

Om dit te onderzoeken kijken de onderzoekers naar factoren die ervoor zorgen dat mensen juist gezond verouderen. Hiervoor wordt onderzoek gedaan bij langlevende families. In deze families weet het merendeel de negentig jaar te behalen. Wat is hun geheim? Welke genen zijn gunstig? Waarin onderscheidt hun lichaam zich van andere mensen? Binnen deze context focussen we ons bij voorbeeld op een gezonde

stofwisseling, ziekte en artrose. Zoals de titel aangeeft zal vooral worden gefocust op de biomedische ontwikkeling.

prof.dr. P. Eline Slagboom is hoofd van de sectie Moleculaire Epidemiologie bij het LUMC (Leids Universitair Medisch Centrum) en voorzitter van de NVVVO (Nederlandse Vereniging voor Verouderings-Onderzoek).

STICHTING VRIENDEN VAN DE KERK TE ROZENDAAL

De Stichting Vrienden van de Kerk te Rozendaal heeft als doelstelling het aanwenden van het kerkgebouw voor culturele doeleinden, enerzijds ten bate van de dorpsgemeenschap, anderzijds om daarmee de kerkvoogdij bij de instandhouding van het kerkgebouw financieel te steunen.

Het bestuur verwelkomt u graag als donateur!

Opgave te richten aan de secretaris.

Donaties kunnen worden gestort op rekeningnr: NL90 INGB 0688 0860 39 t.n.v. VKR te Rozendaal, o.v.v. "Donatie". Als richtlijn geven wij u graag een minimumbedrag van € 15,- p.p. ter overweging.

Het bestuur is als volgt samengesteld:

Bert Beekhuis	voorzitter
Bert Veraart	secretaris
Hein Hoek	penningmeester
Els Westerveld	lid en contactpersoon KIK
Carla Rexwinkel	logistieke zaken

Secretariaat: De Ruyterlaan 27, 6881 GS Velp

Tel. 026- 3621068

E-mailadres: vrienden@dekerkvanrozendaal.nl

Website: www.dekerkvanrozendaal.nl/stichtingvrienden

Hierop vindt u:

- Het programma van deze brochure voor het verenigingsjaar 2018- 2019
- Het jaarverslag over 2017 - 2018
- Het financieel verslag over 2017 - 2018

Voorafgaand aan de concerten ontvangen de Vrienden bericht, bij voorkeur per mail.

De programmering voor het komende jaar wordt ook vermeld in De Roos, het gemeentebblad voor inwoners van Rozendaal, dat in de regel eenmaal per twee weken verschijnt. Ook is het programma in te zien op de website www.zininderegio.nl .

Tot slot wordt op diverse plaatsen in Velp via affiches in winkelatalages aandacht gegeven aan iedere activiteit.

Kaarten voor de concerten en lezingen zijn te verkrijgen in de kerkzaal voorafgaand aan het concert of de lezing.

U kunt ook reserveren via email: vrienden@dekerkvanrozendaal.nl

Inschrijven voor de hele cyclus van de Filosofische Kring kan zoals aangegeven op pag.6 en overboeking van het verschuldigde bedrag op rekening: NL90 INGB 0688 0860 39 t.n.v. VKR te Rozendaal.